



## **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej**

98-220 Zduńska Wola ul. Getta Żydowskiego 21B

tel. 43 823 53 20

fax. 43 823 67 79

e-mail: [sekretariat@mopscos.pl](mailto:sekretariat@mopscos.pl)

<http://www.mopscos.pl>

# Informacja z realizacji w 2015 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010—2020

Opracował:  
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej  
Centrum Opieki Socjalnej  
w Zduńskiej Woli

Akceptował:

PREZYDENT MIASTA

*Piotr Niedźwiecki*

Zduńska Wola, kwiecień 2016r.

## **Wstęp**

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długotrwałym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Mając na uwadze powyższe ustawodawca w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 roku poz. 163 ze zm.) zapisał, że „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należały: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Realizując powyższy obowiązek Rada Miasta, Uchwałą Nr XLIV/423/09 w dniu 21 grudnia 2009 r. przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010-2020, zwaną dalej „Strategią”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej zwanej dalej „Ośrodkiem”, koordynuje realizację Strategii oraz przekłada corocznie informację z realizacji zadań w niej ujętych.

### **Cel strategiczny I: Wdrożenie aktywnej polityki społecznej.**

#### **Cel operacyjny 1.**

##### **Zwiększenie wiedzy dotyczącej problemów społecznych.**

Na podstawie analizy lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej przygotowana jest co roku „Ocena zasobów pomocy społecznej”. Dane w niej zawarte obejmują aktualny stan pomocy społecznej tj. infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na realizację zadania pomocy społecznej oraz prognozowane zmiany w ciągu kolejnych dwóch lat.

Ocena zasobów pomocy społecznej jest każdego roku do miesiąca kwietnia przekładana Radzie Miasta do akceptacji.

#### **Cel operacyjny 2.**

##### **Tworzenie korzystnych warunków do realizacji zadań pomocy społecznej.**

###### **1) Dane Ośrodka**

Pracownicy Ośrodka systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w celu zwiększenia efektywności pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin korzystających z pomocy.

W 2015 r. pracownicy socjalni uczestniczyli w 13 różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach, seminariach o następującej tematyce:

- „Polityka społeczna 2015- aktualne problemy”,
- „Karta Dużej Rodziny w świetle nowych regulacji prawnych ustawy i rozporządzenia obowiązujących od stycznia 2015”,
- „Szkolenia z nowych technologii pracowników 45+ zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem pracowników socjalnych;
- „Świadczenia rodzinne 2015- aktualne problemy”,,
- „Łódzkie ma pomysł na Fundusze Europejskie- inauguracja RPO WŁ na lata 2014-2020”,
- Szkolenie otwarte w Łodzi dla Członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych i Pracowników OPS,
- „Stypendia szkolne 2015- aktualne problemy”,
- „Karta Dużej Rodziny”,
- „Zabezpieczenie dobra małoletnich dzieci. Procedury odebrania dziecka od rodziny, przewozu dziecka i przekazania do pieczy zastępczej”,
- „Ustawa o pomocy społecznej- nowelizacja”,  
Warsztaty dla liderów CAL,
- „Zadania gminy i powiatu w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”,
- „Płatnik i e-zwolnienia”.

## **2) Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach zorganizowało w roku 2015 r. w Zduńskiej Woli dla ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie i powiatowych urzędów pracy spotkanie na temat realizacji projektu pn. „GPS dla rodziny”. Ponadto PCPR w ramach współpracy z Centrum Profilaktyki i Reedukacji „Atelier” w Krakowie udostępniło bazę lokalową na zorganizowanie dla pracowników pomocy społecznej – asystentów rodziny szkolenie pt. „O prawie i praktyce realizacji funkcji asystenta rodziny”.



### **Cel operacyjny 3**

**Wprowadzenie i wspieranie innowacyjnych rozwiązań w zakresie polityki społecznej.**

#### **1) Dane z Urzędu Miasta**

W 2015 roku na terenie Miasta Zduńska Wola funkcjonowały trzy Wspólnoty Lokalne Osiedli: Karsznice, Nowe Miasto oraz 1000- Lecia. W ramach działań statutowych dotyczących pobudzania aktywności społeczności lokalnych, Urząd Miasta we współpracy ze Wspólnotami Lokalnymi Osiedli zorganizował:

- zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży z Osiedla Nowe Miasto w okresie ferii zimowych,
- festyn z okazji Dnia Dziecka,
- imprezę plenerową „Witamy Wakacje 2015” dla dzieci i młodzieży z Osiedla Nowe Miasto,
- Festyn Integracyjny „Bawimy się razem” dla mieszkańców Miasta,
- imprezę rodzinną „Lato na Osiedlu Tysiąclecia”,
- festyn dla dzieci „Pożegnanie lata”,
- imprezę integracyjną „Dzień Sąsiada”,
- „Dzień Seniora” dla członków Klubu Seniora działającego na Osiedlu Nowe Miasto oraz mieszkańców Osiedla,
- „Mikołajki” we Wspólnocie Lokalnej Osiedla Karsznice oraz Nowe Miasto.

## 2) Dane Ośrodka

Istotnym elementem działalności Ośrodka jest inicjowanie i pobudzanie społecznej aktywności osób i rodzin, mających trudną sytuację życiową, ale także ukierunkowanie działań na podnoszenie jakości życia. W 2015 roku Ośrodek realizował następujące programy i projekty socjalne:

- **Centrum Aktywności Lokalnej** – projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej. Podstawowym założeniem programu jest aktywizowanie społeczności lokalnej i tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy, pod hasłem „Pomóżmy ludziom, aby pomagali sobie sami”. Celem projektu jest zwiększenie efektywności i jakości społecznego oddziaływania ośrodków pomocy społecznej w województwie łódzkim poprzez wprowadzenie działań środowiskowych tzw. metodą CAL.  
Pracownicy socjalni Ośrodka w ramach tego projektu zorganizowali w czerwcu Piknik Integracyjny CAL pn. „Postaw na Rodzinę”. Impreza adresowana była do lokalnych grup mieszkańców pochodzących z różnych środowisk społecznych, w tym również do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Piknik odbył się 3 czerwca 2015 roku na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Relaks” przy ul. Kobusiewicza 2. W pikniku brali udział rodziny objęte pomocą społeczną, osoby starsze, osoby niepełnosprawne w tym dzieci, członkowie klubów „AA” oraz wspólnoty osiedlowe, władze miasta. Ogółem integrowano się około 150 osób. Imprezie towarzyszyły występy zespołów artystycznych, tanecznych i sportowych, wspólne śpiewanie, zabawy w „Miasteczku Klaunów”, zabawy dzieci na zamku-zjeżdżalni. Współorganizatorem pikniku był Urząd Miasta w Zduńskiej Woli. Partnerami w organizacji imprezy byli: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Relaks”, OHP w Zduńskiej Woli, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Bonex” w Zduńskiej Woli.
- Projekt **„Mieszkanie bez długu”**. Projekt realizowany jest od miesiąca stycznia 2009r. Celem głównym projektu jest stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego przez osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej. Odbiorcami wsparcia proponowanego w ramach projektu są osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, nieaktywne zawodowo lub mające problemy ze znalezieniem zatrudnienia, będące beneficjentami pomocy społecznej, zamieszkujące w zasobach Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Złotnicki” i Spółdzielni Mieszkaniowej „Lokator”.

Działania realizowane w ramach projektu:

1. stała współpraca pracowników socjalnych z TBS "Złotnicki" i SM "Lokator" w celu monitorowania zadłużeń;
2. diagnozowanie sytuacji materialnej i społecznej rodzin;
3. wsparcie finansowe dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej;
4. mobilizowanie klientów pomocy społecznej do udziału w szkoleniach Klubu Integracji Społecznej w celu zmiany niekorzystnych sytuacji społecznych;
5. motywowanie klientów pomocy społecznej do negocjacji z administratorami mieszkań, pomoc w negocjacjach o umorzenie części zadłużeń mieszkaniowych lub rozłożenie ich na raty.

➤ Projekt socjalny **„Myśle więc jestem”**.

Projekt realizowany od kwietnia do grudnia 2015 r. w czterdziestoosobowej grupie osób starszych, należących do Klubu „Uśmiech seniora” działającego przy Ośrodku. Celem projektu była edukacja i aktywizacja osób starszych należących do Klubu „Uśmiech Seniora”. W ramach projektu członkowie Klubu uczestniczyli w zajęciach z psychologiem. Pracowali nad ciałem poprzez taniec i muzykę oraz pozytywną wizualizację. Spotkali się z funkcjonariuszami Straży Miejskiej oraz Rzeczniczką Praw Konsumenta w celu uzyskania informacji pozwalających na bezpieczne funkcjonowanie społeczne, w tym zawieranie umów przez telefon, robienie zakupów poza siecią sklepów, poznali swoje prawa jako odbiorcy usług i konsumenci. Otrzymali informacje jak należy reagować w sytuacjach nagłych i mało czytelnych dla osób starszych oraz gdzie szukać pomocy w przypadku oszustwa lub nieuczciwej transakcji.

➤ Projekt socjalny **„Dzieci dzieciom”**.

Projekt realizowany był w dniu 01.06.2015 r. przez pracowników Świetlicy Środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji oraz pracowników socjalnych Ośrodka. Skierowany był do dzieci zamieszkujących w Domu Dziecka im. św. Maksymiliana Kolbego w Wojsławicach oraz dzieci uczęszczających do Świetlicy środowiskowej. W ramach projektu dzieci należące do obydwu placówek spotkały się podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka w Ratuszu. Wzięły udział we wspólnym poczęstunku oraz zabawach zorganizowanych przez Miejski Dom Kultury w Zduńskiej Woli.



– Projekt socjalny **„Rowerami za miasto”**.

Projekt realizowany był przez pracowników socjalnych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej we współpracy z Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola w dniu 20 czerwca 2015 r.

W ramach projektu zorganizowany został rajd rowerowy pn. „Okolica kapliczkami ozdobiona”. Uczestnikami rajdu było około 20 dzieci wraz z rodzicami, opiekunami i pracownikami socjalnymi. Trasa rajdu opracowana została przez pracowników Muzeum Historii Miasta i wynosiła około 20 km długości. Wiodła szlakiem ludowego kultu religijnego oznaczonego kapliczkami jako miejscami dawnych spotkań modlitewnych mieszkańców okolicznych wsi. Celem projektu było połączenie rekreacyjnego, sportowego spędzania wolnego czasu z pozyskiwaniem wiedzy o historii naszego regionu.

– Projekt **„Energetyczny tornister”**.

Już po raz czwarty Ośrodek włączył się w realizację w dniu 26 sierpnia 2015r. projektu w ramach współpracy z PGE Dystrybucja S.A, Oddział Łódź – Teren. W wyniku realizacji przedsięwzięcia pięćdziesięcioro dzieci z terenu miasta, rozpoczynających naukę w szkole podstawowej otrzymało pierwszą wyprawkę szkolną. Na wyprawkę złożyły się: tornister, piórnik z wyposażeniem, zeszyty, bloki rysunkowe, kredki świecowe, nożyczki, klej, bibuła kolorowa, farby plakatowe, plastelina. Spotkanie uatrakcyjnił spektakl dla dzieci pt. „Zaczarowany komputer”. Najważniejszy aspekt współpracy z PGE stanowi fakt, że odbywa się ona z korzyścią dla dzieci, a pierwsza szkolna wyprawka stanowi pozytywny wstęp do edukacji najmłodszych. Współorganizatorem projektu był także Urząd Miasta.

– Projekt socjalny **„Czar Świat Bożego Narodzenia”**.

Projekt realizowany był w dniu 18 grudnia 2015 r. przez pracowników socjalnych z Ośrodka we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, jego uczestnikami byli uczniowie z klas drugich i trzecich. Celem projektu było zachęcenie najmłodszych do kultywowania polskiej tradycji bożonarodzeniowej poprzez samodzielne przygotowanie ozdób choinkowych oraz naukę kolęd świątecznych. Najładniej wykonane ozdoby nagrodzone zostały drobnymi upominkami i słodyczkami.

– Projekt **„Lato w mieście”**.

Projekt realizowany w okresie od 01.07.2015 r. do 31.08.2015r., w partnerstwie Ośrodka z Urzędem Miasta i Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Relaks”, w Zduńskiej Woli. Odbiorcami projektu była setka dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych, z terenu Miasta. Celem projektu było „Aktywne zagospodarowanie czasu wolnego od zajęć szkolnych oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez ułatwienie dostępu do rekreacji, dzieci i młodzieży korzystającej z pomocy społecznej”. W projekcie 100 dzieci otrzymało karnety uprawniające do wstępu na basen w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji „Relaks”, w Zduńskiej Woli przez okres 14 dni. Projekt finansowany był ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

– program wychodzenia z bezdomności **„Szansa dla Ciebie”**, realizowany od 2004 roku, w skład której wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- ▲ Schronisko dla Bezdomnych im. bł. F. Drzewieckiego w Henrykowie,
- ▲ Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli,
- ▲ Straż Miejska w Zduńskiej Woli,
- ▲ Biuro Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- ▲ Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
- ▲ Zduńskowski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.,
- ▲ Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki”,
- ▲ Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator”,

Ponadto w ramach współpracy i współdziałania z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób, rodzin, grup i środowisk społecznych w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, Ośrodek w 2015 roku uczestniczył w następujących akcjach lub wydarzeniach:

- włączenie się w dniu 14 kwietnia w działania związane z obchodami „Dnia Ludzi Bezdomnych” ustanowionego w celu uświadomienia społeczeństwu, iż osoby bezdomne są jego częścią,
- włączenie się w akcję „Tydzień Pomocy Ofiarom Przemocy” zorganizowanej w dniach 23 – 28 lutego przez Prokuraturę Rejonową w Zduńskiej Woli, która miała na celu propagowanie działań związanych z upowszechnieniem praw pokrzywdzonych. Jednym z jej podstawowych celów było poinformowanie



społeczeństwa o uprawnieniach, jakie przysługują osobom pokrzywdzonym oraz o istnieniu szerokiego kręgu podmiotów, które mogą im udzielić pomocy,

- włączenie się w dniu 20 maja w akcje organizowaną w siedzibie ZUS pod hasłem „Dzień otwarty dla osób Niepełnosprawnych”, którego głównym celem było upowszechnienie informacji o prawach osób niepełnosprawnych w zakresie ubezpieczeń społecznych, rehabilitacji zawodowej i społecznej, aktywizacji zawodowej i pomocy społecznej,
- włączenie się w dniu 6 września w piknik rodzinny pod hasłem „Słoneczna Rodzina” organizowanego przez Urząd Miasta, MOSiR „Relaks”, Muzeum Historii Miasta i Miejską Bibliotekę Publiczną, uczestnicy pikniku mogli wziąć udział w różnych zabawach i turniejach propagujących zdrowy sposób spędzania czasu wolnego, całych rodzin,
- włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy tj. 30 kwietnia w „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca w Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji oraz Kampanie „16 dni Przeciwko Przemocy” ogłoszonej w dniach 25.11.2015 r. do dnia 10.12.2015 r., których głównym celem było przypomnienie o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności.

Ośrodek zapewniał wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w następującym zakresie:

- wsparcie asystenta rodziny,
- wzmocnienia roli i funkcji rodziny,
- rozwijania umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziny,
- podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążenia do reintegracji rodziny,
- wsparcia przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka,
- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji.

Istotnym elementem w tworzeniu warunków wsparcia osób i rodzin była działalność Zespołu

Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie czyli ponadto w ramach swoich zadań, Ośrodek:

- udzielał specjalistycznego poradnictwa,
- podejmował interwencje w środowisku,
- koordynował działania Zespołów Interdyscyplinarnych,
- systematycznie diagnozował zjawisko przemocy w rodzinie,
- prowadził bazę danych ofiar przemocy w rodzinie.

Ośrodek realizował programy własne w zakresie wyrównywania poziomu życia wybranych grup społecznych z zakresu:

- bezrobocia pn. „system wsparcia dla długotrwale pozostających bez pracy”,
- ochrony przed przemocą pn. „system wsparcia dla ofiar przemocy”.

### **Cel strategiczny II. Systemowa pomoc osobom i rodzinom.**

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Realizowane formy pomocy w 2015 roku

1) pomoc finansowa w formie:

- zasiłku stałego,
- zasiłku okresowego,
- zasiłku celowego przyznawanego w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej na zakup opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycie świadczeń (czynsz, energia), a także kosztów pogrzebu,
- specjalnego zasiłku celowego udzielanego w szczególnie uzasadnionych przypadkach m.in. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia
- zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- opłaty za schronisko oraz składkę zdrowotną dla osób bezdomnych niepełnosprawnych



- 2) pomoc niematerialna w formie: odzieży, żywności oraz paczek świątecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych;
- 3) praca socjalna mająca na celu pomoc w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz zapobieganie społecznej marginalizacji i wykluczeniu poprzez:
  - wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób niepełnosprawnych w ramach
  - reprezentowanie osób niepełnosprawnych w różnych instytucjach;
  - prowadzenia poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego
  - zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień oraz zjawiskom przemocy w rodzinach osób niepełnosprawnych w ramach Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
  - działania wspierające i pomocowe w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych (Grup Roboczych) mające na celu przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
  - organizowanie imprez integracyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Czerwiec Aktywnych Społeczności” społeczno-edukacyjnej akcji promującej obywatelskie działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnych pod hasłem „Zróbmy coś dla siebie i naszych społeczności”.

### **Cel operacyjny 1.**

**Rozwój usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne podmioty.**

#### **1) Rozwijanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.**

W 2015 r. pomocą w formie usług opiekuńczych finansowanych ze środków własnych Miasta objęto łącznie 45 osób, w tym – 12 osób samotnych i 33 osoby w rodzinie. Świadczenie usług opiekuńczych realizowane było u osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnić kontaktów z otoczeniem.

Na usługi opiekuńcze w 2015 r. wydatkowano łącznie kwotę 97265,05 zł, liczba godzin usług wynosiła – 8291.



## **2) Prowadzenie Klubu Seniora.**

Podstawowym celem Klubu jest aktywizacja i integracja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych, poprzez organizowanie spotkań i podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym aktywnie spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i pobudzanie do aktywności fizycznej. Do Klubu Seniora zapisało się 40 osób. Spotkania odbywały się raz w tygodniu w Ratuszu w godz. 13:00-15:00 w ramach realizowanych zadań programowych członkowie Klubu uczestniczyli w szeregu spotkaniach organizowanych w siedzibie Klubu z przedstawicielami różnych instytucji np. Policji, Straży Miejskiej, PCPR oraz Rzecznikiem Praw Konsumenta oraz spotkaniach związanych z obchodami np. Dnia Babci, Tłustego Czwartku, Międzynarodowego Dnia Seniora, Mikołajek czy Wigilii. Członkowie Klubu brali również udział w imprezach organizowanych na zewnątrz np.: w integracyjnym pikniku rodzinnym „Postaw na rodzinę” organizowany w czerwcu przez Ośrodek dla różnych grup społecznych.

## **3) Kierowanie do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu i ponoszenie opłat za pobyt mieszkańców gminy w tym domu.**

W 2015 r. opłacono pobyt za 83 osób. Są to osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej niż 70 % swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby o których mowa w pkt 1 i 2.

Koszty gminy związane z pobytem tych osób od miesiąca stycznia do grudnia 2015 r. wyniosły 1.416.249,75 zł.

#### **4) Informacja o działalności Punktu Psychologiczno-Pedagogicznego w Zduńskiej Woli.**

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zduńskiej Woli obejmuje opieką placówki oświatowe z terenu Powiatu Zduńskowolskiego, tj.: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne oraz dzieci młodsze nie uczęszczające do przedszkola.

**Praca z uczniami:** Konsultacje: dla uczniów niepełnosprawnych i ich rodziców; dla uczniów z problemami zdrowotnymi; trudnościami w nauce, w tym z ryzyka dysleksji i dyslektyków; pedagogiczne z elementami terapii pedagogicznej; logopedyczne; w zakresie wydawania orzeczeń; promujące zdrowy styl życia w celu podnoszenia jakości życia i sprawności psychofizycznej; w zakresie profilaktyki uzależnień i bezpieczeństwa; wyposażające dzieci i młodzież w umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów oraz umiejętności z zakresu komunikacji społecznej; wspierające nauczycieli i rodziców w doskonaleniu kompetencji wychowawczych, społecznych i edukacyjnych; zapobiegające patologiom społecznym w środowiskach szkolnych i rodzinnych; w sytuacjach kryzysu wychowawczego i rodzinnego.

Poradnia organizowała również spotkania z uczniami w których uczestniczyło 896 uczniów. Główne tematy spotkań i zajęć interwencyjnych to między innymi:

- „Jak zapobiegać zachowaniom agresywnym”,
- „Jak rozwiązywać konflikty interpersonalne”,
- Jak się uczyć skutecznie”.

W spotkaniach z rodzicami uczestniczyło łącznie 313 osób, tematy spotkań to między innymi:

- „Jak wspierać dziecko w początkach procesu edukacyjnego”,
- „Gotowość szkolna”.
- „Rola rodziców w procesie agresywnych zachowań dzieci”.

#### **5) Informacja z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.**

W zakresie pomocy socjalnej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli udzielało osobom zgłaszającym się do tutejszego Centrum wszechstronnej informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych oraz przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

W roku 2015 powstały dwa Środowiskowe Dom Samopomocy w Zduńskiej Woli tj. przy ulicy Łaskiej 59 i przy ulicy Dąbrowskiego 15. Obie placówki są przeznaczone dla osób



przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Uczestnicy ŚDS są objęci różnorodnymi zajęciami terapeutycznymi mającymi na celu poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym np. poprzez rehabilitację, ergoterapię, biblioterapię, zajęcia teatralne, muzyczne, kulinarne, umiejętności interpersonalnych.

PCPR w roku 2015 wydało 59 skierowań do środowiskowych domów samopomocy, ponadto dla 40 osób chorych i niepełnosprawnych wydano decyzje administracyjne o umieszczeniu w domach pomocy społecznej.

Osoby niepełnosprawne, w tym dzieci w roku ubiegłym ze środków PFRON mogły ubiegać się o dofinansowania (dane dot. mieszkańców miasta Zduńska Wola):

- do likwidacji barier technicznych (dot. dzieci) – złożono 2 wnioski – przyznano 1 dofinansowanie,
- do likwidacji barier w komunikowaniu się (dot. osób dorosłych) – złożono 30 wniosków – przyznano 10 dofinansowań,
- do likwidacji barier w komunikowaniu się (dot. dzieci) – złożono 14 wniosków – przyznano 12 dofinansowań,
- do likwidacji barier architektonicznych (dot. osób dorosłych) – złożono 26 wniosków – przyznano 14 dofinansowań,
- do likwidacji barier architektonicznych (dot. dzieci) – złożono 2 wnioski – przyznano 2 dofinansowania,
- do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego (dot. osób dorosłych) – złożono 13 wniosków – przyznano 11 dofinansowań,
- do turnusów rehabilitacyjnych – wypłacono dofinansowania dla 144 osób,
- do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych – wypłacono dofinansowania dla 515 osób.

W roku 2015 Powiat Zduńskowolski zakończył realizację projektu „Arka”, w ramach którego budynek przy ulicy Dąbrowskiego 15 w Zduńskiej woli został gruntownie wyremontowany i przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W budynku tym w roku ubiegłym uruchomił swoją działalność Środowiskowy Dom Samopomocy, swoją siedzibę będzie także mieć tam Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz PCPR Zduńska Wola. W budynku jest winda, są podjazdy i inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. W realizacji projektu „Arka” brało udział także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli w sprawach organizacyjnych dotyczących m.in. powołania nowych



jednostek pomocy społecznej, wyposażania jednostek w sprzęt i meble.

Ponadto powstały w roku ubiegłym ŚDS przy ulicy Łaskiej 59 również przystosowany został do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ubiegłym roku nie realizowano programu „Wyrównywania różnic między regionami” ze środków PFRON w zakresie likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.

W ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” Moduł I: Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w obszarze C: Likwidacja barier w poruszaniu się, zadanie 2: Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, przyznano 3 dofinansowania (złożono 3 wnioski), natomiast w zadaniu 3: Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości przyznano, 1 dofinansowanie (złożono 1 wniosek).

W Module II ww. Programu: Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, złożono 14 wniosków i przyznano 14 dofinansowań.

## **Cel operacyjny 2.**

### **Wzmocnienie pozycji rodziny oraz rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodziny w środowisku lokalnym.**

Wspieranie programów i inicjatyw środowisk lokalnych na rzecz pomocy rodzinie. Podnoszenie jakości i dostępności realizowanego systemu świadczeń rodzinnych.

Tworzenie i rozwój sieci placówek edukacyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży, m. in. zwiększenie dostępności bazy już istniejącej, wzmocnienie roli świetlic środowiskowych oraz socjoterapeutycznych oraz organizacja czasu wolnego (boiska, miejsca zabaw, kluby, świetlice, zajęcia pozaszkolne).

Od dnia 24 listopada 2014 r. w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli funkcjonuje **Świetlica środowiskowa**.

Świetlica środowiskowa jest placówką o charakterze opiekuńczo – wychowawczym typu wsparcia dziennego, działającą na mocy Uchwały Rady Miasta Zduńska Wola Nr LII/655/14 z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej pod nazwą „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji”. Siedziba Świetlicy środowiskowej mieści się w Ratuszu przy ul. Plac Wolności 26. W roku 2015 placówka funkcjonowała zarówno w dniach nauki szkolnej jak i dniach wolnych od nauki. Zajęcia w Świetlicy środowiskowej w ciągu roku szkolnego

odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. 15.00-19.00 natomiast podczas wakacji od godz. 11.00 do 14.00. Zajęcia prowadzone były przez dwóch wychowawców. Działalność świetlicy nadzorował Kierownik Świetlicy, urzędujący od poniedziałku do piątku w godz. 16:00 – 18:00.

Docelowo na zajęcia w świetlicy może uczestniczyć 30 dzieci, w szczególności: zaniedbanych wychowawczo, pochodzących z rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, mających problemy w nauce, pochodzących z rodzin z problemem uzależnienia i przemocą.

Do Świetlicy mogą uczęszczać dzieci w wieku od pierwszej klasy szkoły podstawowej do ostatniej klasy gimnazjum. Dzieci przyjmowane są do świetlicy na podstawie kart zgłoszeń i oświadczeń o przyprowadzaniu i odbieraniu z placówki. W ciągu całego roku 2015 udział w zajęciach wzięło łącznie 66 dzieci.

Podstawą odbywających się w Świetlicy zajęć jest, roczny plany pracy sporządzone przez Kierownika świetlicy oraz miesięczne plany pracy sporządzone przez wychowawców. Każdego dnia podczas zajęć dzieci otrzymywały poczęstunek składający się ze słodkiej bułki, herbaty, jogurtu lub soku.

Dzieci w świetlicy miały zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji oraz utrwalaniu wiadomości szkolnych z matematyki, chemii fizyki, języka polskiego i języka angielskiego poprzez wsparcie nauczycieli wolontariuszy. Odbywały się zajęcia komputerowe, zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności manualne tj. zajęcia plastyczne, taneczne, edukacyjne, sportowo – rekreacyjne, profilaktyczne i wychowawcze. Kierownik oraz wychowawcy pracujący w Świetlicy środowiskowej prowadzili stałą współpracę z rodzicami dzieci uczęszczających na zajęcia. Dzieci oraz rodzice potrzebujący wsparcia mogli skorzystać z pomocy psychopedagoga pracującego w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie.

Oprócz zajęć stałych wynikających z rocznego i miesięcznych planów pracy, dzieci uczęszczające do świetlicy wzięły udział w takich imprezach jak: wycieczka na baseny termalne do Uniejowa, pikniki zorganizowane w Muzeum Historii Miasta oraz w MOSiR „Relaks”, seansie filmowym w kinie „Ratusz” oraz w obchodach Dnia Matki, Dnia Dziecka, Mikołajkach i Wigilii. Uczestnicy zajęć w Świetlicy środowiskowej dwukrotnie pomagali w zbiórkach żywności, koordynowanych przez Stowarzyszenie Ruch Pomocy Bezrobotnym w Zduńskiej Woli.



W ramach współpracy ze spółką handlową „Carrefour” dzieci ze świetlicy wzięły udział w konkursie wielkanocnym na najładniejszą pisanekę w ramach którego, 3 prace otrzymały nagrody ufundowane przez ww. spółkę.

Rozwój systemu współpracy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zarządzeniem Prezydenta w dniu 12.04.2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny.

Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego, socjalnego oraz psychopedagogicznego dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Doskonalenie kadr z zakresu wspierania rodziny celem tworzenia systemu pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

### **Cel operacyjny 3.**

#### **Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji rodziny.**

Ośrodek w 2015 roku wspierał materialnie rodziny. Analizując wydatki poniesione na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomocy w naturze, należy zaznaczyć, że w 2015 r. z tych form pomocy skorzystały 1.244 rodziny, łączna kwota wsparcia wyniosła – 1.532.293,64 zł.

Szczegółowe formy przyznanej pomocy obrazuje tabela poniżej.

Tabela 1. Szczegółowe formy przyznanej pomocy

<b>Forma pomocy</b>	<b>Liczba rodzin</b>	<b>Kwota w złotych</b>
Zakup żywności	629	421.659,00
Zakup odzieży	194	49.011,00
Dofinansowanie do kosztów leczenia	235	72.310,39
Zakup opału	384	180.440,00
Odnowienie mieszkania	37	10.500,00
Zakup przyborów szkolnych	27	5.490,00
Sprawienie pogrzebu	6	15.743,12
Pokrycie świadczeń /czynsz, energia elektryczna	367	188.481,74
Zdarzenie losowe	3	1.900,00
Zasiłki okresowe	261	362.167,00
Zasiłki celowe specjalne	159	69.368,00
Dowód osobisty	1	20,00
Opłata za schronisko dla bezdomnych	46	152.461,87



Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.) nałożyła na gminę między innymi obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 1 „pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania”. Ośrodek realizując powierzone zadania w 2015 roku podejmował następujące działania:

- współfinansował pobyt 4 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na kwotę 27.910 zł,
- współfinansował pobyt 27 dzieci w pieczy zastępczej na kwotę 41.790 zł
- objął 45 rodzin mających problemy opiekuńczo – wychowawcze, wsparciem asystenta rodziny,
- prowadził świetlicę środowiskową, w zajęciach której uczestniczyło 30 dzieci z rodzin mających problemy wychowawcze, na prowadzenie placówki Miasto wydatkowało kwotę 89.398 zł.

W 2015 roku z terenu Miasta Zduńska Wola w pieczy zastępczej było 104 dzieci, 88 dzieci było w rodzinach zastępczych a 16 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto ze wsparcia Ośrodka skorzystało 270 rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Rodziny te korzystały z różnych form wsparcia finansowego: zasiłki celowe, okresowe, opłacanie posiłków dzieciom w placówkach oświatowych.

Łącznie na wyżej wymienione formy wsparcia wydatkowano kwotę 146.897 zł.

Szczegółowy opis realizowanych zadań wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej za 2015 rok przygotowany został przez Ośrodek w sprawozdaniu z realizacji Programu wspierania Rodziny za 2015 rok i przedłożony Radzie Miasta na sesji w dniu 18 marca 2015r.

Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego z przedstawicielami Urzędu Miasta Zduńska Wola, Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego, Samodzielnego Publicznego Zespołu Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej, Poradni Psychologiczno Pedagogicznej, Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej oraz przedstawicieli oświaty i klubów abstynenckich. Wspieranie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

- działania uprzedzające: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa,
- działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne,
- działania powstrzymujące ( wspierające ): psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne,
- działania korekcyjno- edukacyjne.

Prowadzenie grup wsparcia i samopomocowych.

Organizowanie i finansowanie dożywiania dla dzieci i młodzieży w trakcie nauki i zajęć pozaszkolnych oraz wyposażenie w artykuły szkolne.

Rozwój poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, socjalnego dla rodzin dysfunkcyjnych.

Ścisła współpraca z placówkami szkolnymi, kuratorami zawodowymi, dzielnicowymi, Poradnią Psychologiczną i innymi na rzecz pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.

#### **Cel operacyjny 4**

**Kształtowanie pozytywnych postaw w społeczności lokalnej wobec integracji osób starszych i niepełnosprawnych.**

##### **1) Działania Ośrodka.**

W ramach zadań realizowanych przez Ośrodek w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie 16 osób niepełnosprawnych skorzystało ze wsparcia w zakresie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego i socjalnego.

Zakres pomocy obejmował m.in.: pomoc w zakresie problemów związanych z niepełnosprawnością, udzielanie porad, wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin, diagnozowanie problemu, oddziaływania terapeutyczne, porady prawne, pomoc w formułowaniu pism urzędowych, wskazanie możliwości prawnego rozwiązania problemu, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i bytowych, kierowanie do środowiskowego domu samopomocy.

MOPSCOS w 2015 r. w ramach zwiększenia akceptacji środowiska lokalnego wobec osób niepełnosprawnych i ich rodzin podejmował następujące działania:

- zorganizował jak co roku imprezę integracyjną dla osób niepełnosprawnych, w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Czerwiec Aktywnych Społeczności” akcji promującej obywatelskie działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnych, w której udział wzięło 60 osób



- prowadził działalność Klubu Seniora dla 39 osób w ramach, którego organizował spotkania informacyjne i kulturalne, pogadanki, wykłady dla osób niepełnosprawnych dot. m.in. bezpieczeństwa, zdrowia, przemocy w rodzinie. Łącznie odbyło się 40 spotkań, w których uczestniczyło ponad 300 osób
- pracownicy Ośrodka wzięli udział w Europejskim Dniu Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych w ZUS mający na celu upowszechnianie informacji o prawach osób niepełnosprawnych w obszarze zagadnień z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej. Udzielono porad dla 9 osób.
- realizował pracę socjalną, która miała na celu pomoc w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz zapobieganie społecznej marginalizacji i wykluczeniu m.in. poprzez wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej
- w ramach realizacji zadań wynikających z zapisów ustawy o pomocy społecznej z różnych form wsparcia Ośrodka skorzystały 604 osoby niepełnosprawne w tym:
  - z usług opiekuńczych - 45 osób
  - skierowano do domów pomocy społecznej - 22 osoby
  - z pomocy finansowej - 506 osób
  - z pomocy niematerialnej w formie odzieży i żywności ponad 600 osób.

W 2015 r. w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy raz w tygodniu w Ośrodku dyżurował doradca zawodowy. Udzielał porad osobom niepełnosprawnym, informował o aktualnych ofertach pracy i szkoleniach zawodowych organizowanych przez PUP. Ponadto raz w tygodniu dyżurował w PUP pracownik socjalny udzielający wsparcia i poradnictwa osobom bezrobotnym w tym niepełnosprawnym. Ze wsparcia skorzystało 15 osób.

## **2) Działania Produkcyjno Handlowej Spółdzielni Inwalidów „BONEX”.**

Produkcyjno Handlowa Spółdzielnia Inwalidów „Bonex” w Zduńskiej Woli, ul. Szpitalna 4 działa od 1957 r. w branży przetwórstwa tworzyw termoutwardzalnych i termoplastycznych oraz branży elektrotechnicznej. Od 1992 roku jest zakładem pracy chronionej.

Na koniec 2015 roku w Spółdzielni zatrudnionych było ogółem 66 osób, w tym 53 osób niepełnosprawnych (25 z lekkim, 23 z umiarkowanym i 5 ze znacznym stopniem



niepełnosprawności). Przy Spółdzielni działa Przychodnia Rehabilitacyjno-Lekarska, która w roku 2015 z uwagi na brak kontraktu z NFZ świadczyła usługi leczniczo-rehabilitacyjne i pielęgniarские jedynie na rzecz pracowników Spółdzielni i uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej. Przy Spółdzielni działa sklep branżowy.

Pierwszoplanowym celem działalności Spółdzielni jest zapewnienie pracy zatrudnionym osobom niepełnosprawnym z uwagi na to, że jest to najlepsza forma rehabilitacji zawodowej i społecznej. Mimo okrojonych środków pracownicy niepełnosprawni korzystali z pomocy indywidualnej z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na m.in. dofinansowanie do pobytu na turnusach rehabilitacyjnych i usprawniających, dofinansowanie kosztów wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie, zakup sprzętu i urządzeń niwelujących niepełnosprawność, zakup leków, pokrycie kosztów badań specjalistycznych i diagnostycznych, częściowego pokrycia kosztów użytkowania własnego samochodu. Ponadto pracownicy Spółdzielni korzystali ze świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych m.in. zorganizowana była wycieczka turystyczno-krajoznawcza dla 29 pracowników na Pojezierze Mazurskie, wspólne spotkanie Wigilijne przedstawicieli pracowników Spółdzielni i uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej, paczki noworoczne dla dzieci pracowników, pomoc rzeczowa dla pracowników.

Przy Spółdzielni od 1993 roku na podstawie podpisanej umowy ze Starostą Powiatu Zduńskowolskiego działa Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy posiadają w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazanie do terapii zajęciowej.

Warsztat stwarza możliwość rehabilitacji usprawniającej, społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia oraz w miarę możliwości samodzielnego, aktywnego życia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielniania uczestników poprzez:

- ogólne usprawnienie
- rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej,
- rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych do pracy,
- rozwijanie umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniach i ewentualne podjęcie pracy.

Na koniec 2015 roku uczestnikami Warsztatu było 25 osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, między innymi ruchowej, neurologicznej, psychicznej, intelektualnej.

W grupach terapeutycznych: plastycznej, rzemiosła artystycznego, stolarsko – introligatorskiej, gospodarstwa domowego, komputerowo – muzycznej pod kierunkiem instruktorów, rehabilitanta i wsparciu psychologa, realizowane były indywidualne programy rehabilitacji przygotowane z uwzględnieniem możliwości psycho – fizycznych uczestników.

Uczestnicy brali udział w treningu ekonomicznym, który obejmował następujące metody terapii, zmierzające do wyposażenia uczestników w umiejętność gospodarowania pieniędzmi:

- a) rozwijanie umiejętności określania i szeregowania własnych potrzeb konsumpcyjnych,
- b) kształtowanie umiejętności planowania, wydatkowania oraz oszczędzania pieniędzy,
- c) dokonywanie zakupów na potrzeby własne oraz w ramach działalności własnej grupy terapeutycznej.

W Warsztacie stosowane były różne formy oddziaływań mające na celu przygotowanie do podjęcia zatrudnienia min. kształtowanie właściwych postaw wobec pracy, aktywne poszukiwanie możliwości zatrudnienia, szukanie możliwości odbycia przyuczenia do pracy.

Łącznie uczestnicy warsztatów uczestniczyli w ponad 50 imprezach, spotkaniach, konkursach między innymi:

- konkurs Kolęd i pastorałek (ZSS nr 14 w Zduńskiej Woli),
- udział w II etapie festiwalu ALBERTIANA organizowany przez Fundację Anny Dymnej (Zgierz),
- zabawa Walentynkowa z WTZ Łask (lokal Carpie Diem w Zduńskiej Woli),
- udział w wydarzeniu światowym organizowanym w mieście „Taniec Przeciwko Przemocy”  
(taniec pod budynkiem Ratusza w Zduńskiej Woli),
- X Wojewódzka Olimpiada Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie „Ziemia Łódzka 2015” (Uniejów),
- „Bieg bez barier” (Poddębice),
- Impreza integracyjna „Czerwiec aktywnych Społeczności” (MOSiR),
- Akcja „Uśmiechnij się – podaj dalej” (Zduńska Wola),
- Cała Polska czyta „Lalkę” (MDK Zduńska Wola- przed budynkiem),

- Konkurs piosenki- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pokój” z Łodzi (Łódź).

Dla uczestników warsztatów i kadry największą satysfakcją jest usamodzielnienie się uczestników oraz podjęcie przez nich aktywności zawodowej.

### **Cel strategiczny III.**

#### **Aktywizacja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.**

Zadaniem systemu jest tworzenie warunków, które przyczyniają się do minimalizacji skutków wykluczenia społecznego, promowania aktywności społecznej i przedsiębiorczości, wychodzenia z izolacji społecznej oraz wzmocnienia poczucia wiary i akceptacji osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym takich jak: bezdomni, uzależnieni od alkoholu, uzależnieni od narkotyków, chorzy psychicznie, bezrobotni, zwalniani z zakładów karnych. Osoby te ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Szczegółowe działania na rzecz wyżej wymienionych osób realizowane były przez Ośrodek, Powiatowy Urząd Pracy i zostały opisane w działaniach realizowanych w 2015 roku przez Ośrodek i PUP.



## **Cel operacyjny 1.**

### **Identyfikowanie środowisk dotkniętych wykluczeniem społecznym.**

Opracowywanie w ramach programu Centrum Aktywności Lokalnej mapy potrzeb, diagnozy problemów osób i rodzin, ocena sytuacji środowisk dotkniętych wykluczeniem społecznym. Na ich podstawie wdrażanie programów celowych. Współpraca w tym zakresie z różnymi podmiotami.

Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży we wszystkich placówkach oświatowych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy między innymi m. in. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem, Prokuraturą, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską, Stowarzyszeniami Abstynenckimi, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi.

## **Cel operacyjny 2.**

### **Kształtowanie korzystnych warunków dla zaspokojenia potrzeb osób wykluczonych społecznie oraz redukcja zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego.**

W 2015 r. Miasto Zduńska Wola na organizację prac społecznie użytecznych przeznaczyło środki finansowe w wysokości 5.000 zł dla 4 osób bezrobotnych. Faktycznie prace społecznie użyteczne realizowały 4 osoby bezrobotne w okresie od 20.07.2015 r. do 30.11.2015 r.

## **Cel operacyjny 3.**

### **Wspieranie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zapobieganie sytuacjom kryzysowym wynikającym z długotrwałego pozostawania bez pracy.**

#### **1) Dane Ośrodka.**

W 2015 r. z pomocy społecznej Ośrodka skorzystało łącznie 1.244 rodzin (3.153 osoby w rodzinach), wydano: 11.829 decyzji administracyjnych.

Z powodu bezrobocia skorzystało z pomocy 775 rodzin, w których było 986 osób bezrobotnych.

Pracownicy socjalni Ośrodka w ramach swoich obowiązków zawodowych podejmowali następujące formy działania na rzecz osób bezrobotnych, mających wpływ na ich aktywizację:

- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy,
- dyżury pracowników socjalnych w PUP,
- dyżury doradcy zawodowego w Ośrodku,
- kierowanie do Klubu Pracy przy PUP,
- realizacja programu „System wsparcia dla długotrwale pozostających bez pracy”,
- sporządzanie planu potrzeb w zakresie szkoleń zawodowych we współpracy z PUP,
- monitorowanie ofert pracy,
- monitorowanie aktywnych form wsparcia oferowanych przez PUP.

Łącznie na pomoc finansową w formie zasiłków celowych, okresowych i pomocy w naturze na rodziny, w których występuje bezrobocie wydatkowano kwotę 913.006 zł.

W 2015 roku Ośrodek opłacał całodobowe schronienie za 46 bezdomnych, w tym: 35 mężczyzn przebywało w Schronisku dla Bezdomnych im. Bł. F. Drzewieckiego w Henrykowie, pozostałe 11 osób (w tym, 3 kobiety) w innych schroniskach na terenie Polski.

Łączny wydatek za pobyt bezdomnych w schroniskach wyniósł 152.461 zł, ponadto za 21 bezdomnych opłacono składkę zdrowotną, łącznie 1.094 zł.

Ze wsparcia Ośrodka w 2015 roku korzystało łącznie 80 bezdomnych (14 kobiet), w tym: 46 bezdomnych przebywało w schronisku, a 34 osoby przebywały na terenie Miasta Zduńska Wola, u rodziny lub znajomych. Należy zaznaczyć, że osoby bezdomne przebywające na terenie Miasta miały zapewniony:

- gorący posiłek,
- możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów tj. doradcy zawodowego, terapeuty, psychologa, prawnika
- żywność, którą otrzymali z organizacji pozarządowych tj. Fundacja Społeczno – Charytatywna „Aktywni w potrzebie” oraz Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- pomoc w postaci zasiłków i pomoc w naturze w przypadku, gdy bezdomny współpracował z pracownikiem socjalnym w ramach programu wychodzenia z bezdomności w ramach którego w szczególności: wyrabiano lub odtwarzano dokumenty osobiste, uzyskiwano uprawnienia do świadczeń zdrowotnych, podejmowano leczenie odwykowe składano wnioski o lokal socjalny, ustalano stopień niepełnosprawności, aktywizowano zawodowo w Klubie Integracji Społecznej. w ramach wyżej wymienionych działań:

- ▲ 1 bezdomny wyrobił dowód osobisty,



- ▲ 4 osoby złożyły wniosek o lokal socjalny,
- ▲ 7 osób ustaliło stopień niepełnosprawności,
- ▲ 36 osób skorzystało z terapii przeciwalkoholowej.

Pracownicy socjalni zawarli w 2015 r. – 6 kontraktów socjalnych ze swoimi klientami. Kontrakt socjalny jest pisemną formą umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc. Umowa taka ma na celu określenie uprawnień i zobowiązań obu stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy warunków życia osoby lub rodziny zwracającej się do Ośrodka o pomoc.

## 2) Dane z Powiatowego Urzędu Pracy.

W oparciu o „Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010 – 2020” Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli w 2015 r. realizował zadania w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy.

W grudniu 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie zduńskowolskim wyniosła 12,6%. W stosunku do grudnia 2014 roku jej wartość spadła o 2 punkty procentowe, natomiast w stosunku do 2013 roku o 3,6 punkty procentowe. Podobnie jak w ubiegłych latach zaobserwować można jej znaczne przewyższenie nad stopą wojewódzką (XII.2015r. – 2,3 p.p.) oraz krajową (XII.2015r. – 2,8 p.p.). Na koniec 2015 roku pod względem wysokości stopy bezrobocia powiat zduńskowolski uplasował na piątej pozycji (12,6%) w województwie łódzkim. Wyższy jej wskaźnik zarejestrowany został w powiecie kutnowskim (14,1%), łaskim (13,1%), zgierskim (12,9%) oraz brzezińskim (12,7%).

Tab. 1. Stopa bezrobocia w kraju, woj. łódzkim oraz powiecie zduńskowolskim w XII.2013 – XII.2015

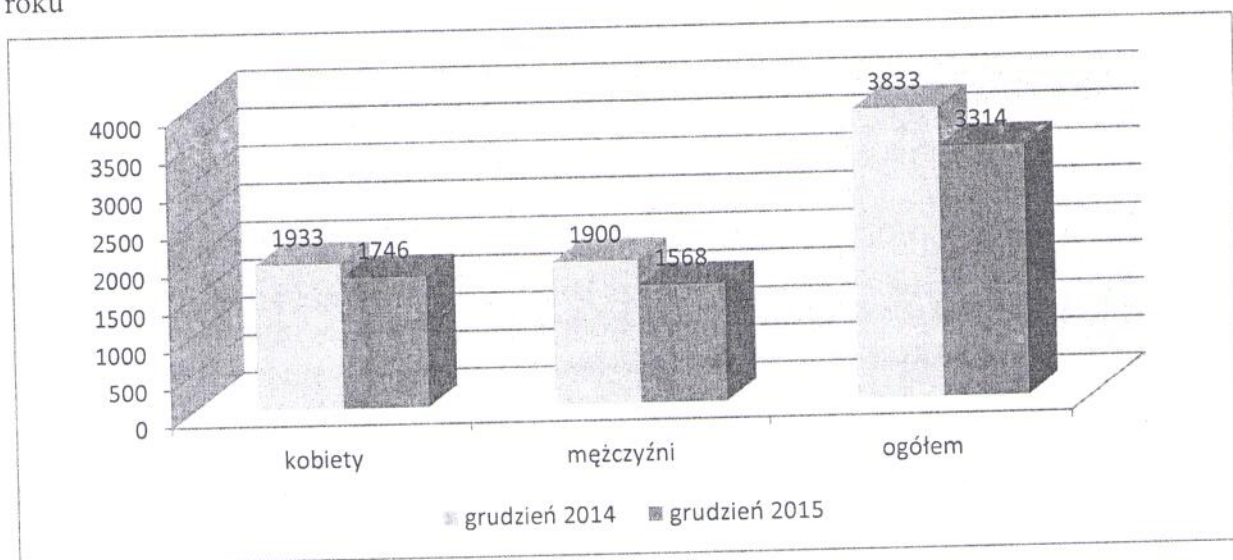
	XII.2013	XII.2014	XII.2015
Polska	13,4	11,5	9,8
Województwo łódzkie	14,1	11,9	10,3
Powiat zduńskowolski	16,2	14,6	12,6



### Poziom bezrobocie

W ciągu całego 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli zarejestrowanych było 3314 osób, z czego ponad 50% ogółu stanowiły kobiety tj. 1746 osoby. Porównując sytuację ze stanem z grudnia 2014 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 519 osób (3833 osoby), w tym o 187 kobiet (1933 osoby).

Wyk. 1. Liczba osób bezrobotnych w powiecie zduńskowolskim w XII.2014 oraz XII.2015 roku



### Płynność bezrobocia

W ciągu całego 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli zarejestrowano łącznie 4896 osób. W porównaniu do ubiegłego roku liczba rejestrujących się osób zwiększyła się o 362 bezrobotnych. Największy napływ osób bezrobotnych nastąpił w styczniu roku 2014 i grudniu 2015. Główną przyczyną było wygaśnięcie wraz z końcem roku wielu umów okresowych.

W roku 2015 z ewidencji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli wyłączono ogółem 5 415 osób, co w rezultacie złożyło się na korzystny bilans bezrobotnych. Największy odpływ bezrobotnych w 2015 roku odnotowany został w kwietniu oraz wrześniu. Z ewidencji bezrobotnych ogółem wyrejestrowano o 387 osób więcej niż w 2014 roku.

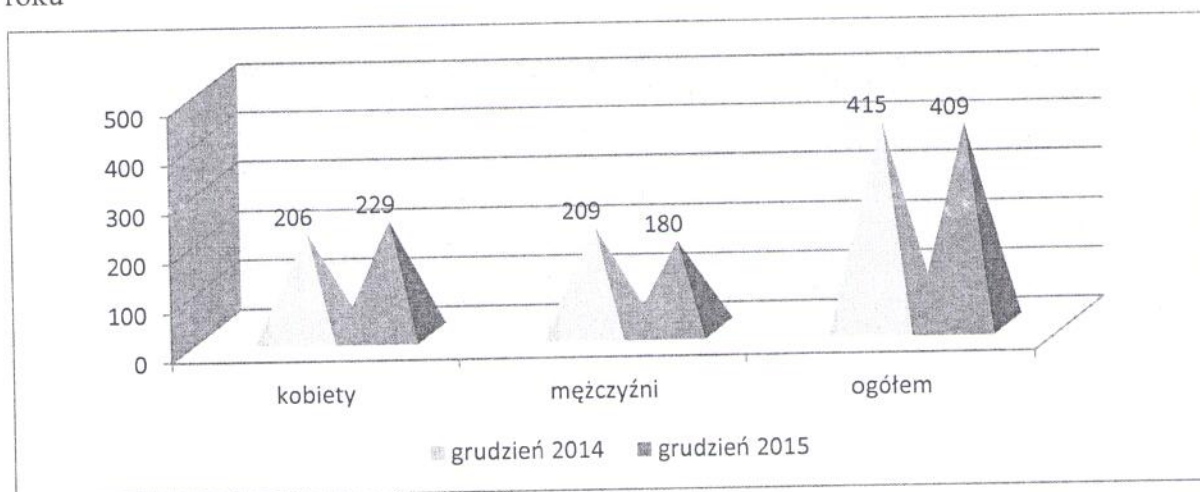
W ogólnej liczbie osób wykreślonych z ewidencji było 2 606 podjęć pracy- 48,13% wszystkich wyłączonych. W przypadku podjęć pracy największy udział miało zatrudnienie

niesubsydiowane- 2 335 osób (43,12%). Z pomocy zatrudnienia subsydiowanego z ewidencji wyłączono 271 osób, co stanowi 5% ogółu wyrejestrowanych osób. Z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, wyłączono 808 osób (14,92%).

### **Osoby bezrobotne posiadające prawo do zasiłku**

Na koniec grudnia 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 409 osób (12,34% ogółu bezrobotnych), w tym 229 kobiet. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych uprawnionych do wypłaty świadczeń zmalała o 6 osób.

Wyk.2. Liczba osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku w XII.2014 oraz XII.2015 roku



### **Bezrobotni według wykształcenia**

Jedną z najważniejszych cech określających szansę bezrobotnych na pozyskanie pracy jest wykształcenie, które określa status bezrobotnego na lokalnym rynku pracy oraz jego zdolności do szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby rynku.

Pomimo, iż poziom wykształcenia społeczeństwa dynamicznie się poprawia wciąż problemem pozostaje fakt, iż osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym stanowią największy odsetek wśród ogółu zarejestrowanych w PUP. Na dzień 31 grudnia 2015 roku w rejestrze urzędu widniało 1 890 osób (57,03% ogółu) posiadających wykształcenie niższe od średniego. Stałą tendencją jest mały udział



bezrobotnych legitymujących się dyplomem szkoły wyższej – 313 osób (9,44% ogółu). W porównaniu z rokiem 2014 zaobserwować można tendencję spadkową na wszystkich poziomach kształcenia, przy czym największy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (- 136 osób).

Tab.2. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia w grudniu 2014 oraz 2015 roku

wykształcenie	2014		2015		+ wzrost - spadek
	liczba	%	liczba	%	
gimnazjalne i poniżej	1 141	29,77	1 030	31,08	-111
zasadnicze zawodowe	983	25,64	860	25,95	-123
średnie ogólnokształcące	565	14,74	429	12,95	-136
policealne i średnie zawodowe	758	19,78	682	20,58	-76
wyższe	386	10,07	313	9,44	-73

### *Bezrobotni według wieku*

Na koniec grudnia 2015 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25–34 lata – 881 osób, tj. 26,58% ogółu zarejestrowanych. Następna w kolejności była grupa osób w wieku 35 – 44 lata – 723 osoby, tj. 21,82%. Zgodnie z zestawieniem w poniższej tabeli, na przestrzeni dwóch ostatnich lat liczba osób do 54 roku życia zarejestrowanych w PUP Zduńska Wola maleje. Odwrotną tendencję odnotowujemy w grupie osób 55-59 oraz 60 +.

Tab.3. Struktura osób bezrobotnych według wieku w grudniu 2014 oraz 2015 roku

wiek	2014		2015		+ wzrost - spadek
	liczba	%	liczba	%	
18 – 24	666	17,38	465	14,03	- 201
25 – 34	1 087	28,36	881	26,58	- 206
35 – 44	771	20,11	723	21,82	- 48
45 – 54	715	18,65	631	19,04	- 84
55 – 59	435	11,35	441	13,31	+ 6
60 lat i więcej	159	4,15	173	5,22	+ 14

W roku 2015 na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej pozyskano kwotę 7 792 302,94 zł.

W ramach niniejszych środków sfinansowano:

- staże,
- bony stażowe,
- bony na zasiedlenie,
- prace interwencyjne,
- szkolenia,
- bony szkoleniowe,
- podjęcie działalności gospodarczej,
- refundacje kosztów wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla pracodawców,
- roboty publiczne,
- prace społecznie użytecznych.

Spośród wymienionych form pomocy, największym zainteresowaniem cieszyły się staże oraz szkolenia, w ramach których głównie osoby młode zdobywają doświadczenie oraz umiejętności praktyczne. Oprócz wspierania zatrudnienia Urząd kładzie duży nacisk na tworzenie nowych miejsc pracy. W obliczu kryzysu gospodarczego częstą formą ucieczki przed bezrobociem jest założenie własnej działalności gospodarczej.

Poza aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu PUP świadczył usługi z zakresu:

- pośrednictwa pracy,
- poradnictwa zawodowego.



W 2015 roku do Urzędu zgłoszono 1 825 ofert pracy. Najczęściej pracodawcy poszukiwali pracowników na stanowiska: pozostali pracownicy wykonujący prace proste oraz szwaczki. Realizując zadania ustawowe doradcy zawodowi udzielili porad indywidualnych oraz grupowych 630 osobom.

Niektóre grupy społeczne są zagrożone zjawiskiem bezrobocia bardziej niż pozostałe. Dlatego też wymagają one stosowania indywidualnych rozwiązań. W powiecie zduńskowolskim do grona osób znajdujących się w relatywnie gorszym położeniu należą: długotrwale bezrobotni, grupy wiekowe do 30 oraz powyżej 50 roku życia. Problemy ze znalezieniem pracy mają również mieszkańcy terenów wiejskich, gdzie zlokalizowanych jest stosunkowo niewiele podmiotów gospodarczych. Dojazdy do większych miejscowości wiążą się dla nich nie tylko z dodatkowymi kosztami, ale też z niedogodnościami związanymi z małą liczbą połączeń komunikacyjnych.

Bezrobocie najbardziej dotknęło ludzi młodych i stało się głównym zagrożeniem startu zawodowego, a także jedną z barier blokujących zaspokajanie potrzeb i aspiracji. Kierowane do nich wsparcie należy koncentrować przede wszystkim na zdobywaniu doświadczenia zawodowego oraz uzupełnianiu deficytów edukacji związanych z niedopasowaniem programów kształcenia do wymagań pracodawców. Przy poszukiwaniu zatrudnienia najbardziej istotnym czynnikiem jest doświadczenie zawodowe, szczególnie gdy istnieje liczne grono konkurentów.

Podobnie jak w ubiegłym roku bezrobocie dotknęło również osoby w starszych grupach wiekowych. Proces ten związany jest m.in. ze starzeniem się społeczeństwa. Wyżej wymienione osoby postrzegane są jako mniej elastyczne, mobilne, mają niższą motywację do podnoszenia kwalifikacji, a także braki w znajomości nowych technologii oraz języków obcych. Wydłużanie się okresu poszukiwania pracy wśród tej grupy osób może powodować trwałe wycofanie z rynku pracy.

Kolejną grupę stanowią długotrwale bezrobotni. Przedłużający się okres pozostawania bez zatrudnienia może przekładać się na spadek motywacji, obniżenie poczucia własnej wartości, a nawet depresję. Długotrwale bezrobocie oznacza zazwyczaj poważne kłopoty finansowe dla dotkniętej tym problemem rodziny. Brak jakiegokolwiek wsparcia w konsekwencji prowadzi do zniechęcenia i czyni osobę niezdolną do efektywnego poszukiwania zatrudnienia.

Aktywizacja osób bezrobotnych to proces wymagający podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wraz z podejmowaniem form pomocy nakierowanych na aktywizację zawodową osób

bezrobotnych, inicjowane były także działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Aktywizacja środowiska lokalnego, promowanie małych i średnich przedsiębiorstw, tworzenie warunków do uruchomienia nowych inwestycji stymuluje tworzenie nowych miejsc pracy. Sektor małych i średnich przedsiębiorstw stanowi filar wzrostu gospodarczego. Dlatego też ścisła współpraca między sferą biznesu a Publicznymi Służbami Zatrudnienia może prowadzić do zmniejszenia skali bezrobocia w naszym powiecie.

#### **Cel operacyjny 4.**

##### **Zapobieganie sytuacjom kryzysowym związanym z wykluczeniem społecznym.**

- współpracę z placówkami oświatowymi oraz placówkami służby zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez dostarczanie ulotek i informacji dot. działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie w ramach programu „System wsparcia dla ofiar przemocy”,
- działania w ramach programu „Mieszkanie bez długu”, stała współpraca pracowników socjalnych z administratorami SM „Lokator” i TBS „Złotnicki” w sprawie osób i rodzin mających zadłużenia czynszowe, zagrożonych eksmisją, stała współpraca z działem windykacji TBS polegająca na weryfikacji sytuacji życiowej i materialnej dłużników objętych programem pomocy osobom zagrożonym eksmisją,
- działania w ramach programu wychodzenia z bezdomności „Szansa dla Ciebie”, realizowanego od 2004 roku, w skład której wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:
  - ▲ Schronisko dla Bezdomnych im. bł. F. Drzewieckiego w Henrykowie,
  - ▲ Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli,
  - ▲ Straż Miejska w Zduńskiej Woli,
  - ▲ Biuro Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Zduńska Wola,
  - ▲ Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
  - ▲ Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.,
  - ▲ Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki”,
  - ▲ Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator”,
  - ▲ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.

W tym miejscu należy podkreślić, że program „Szansa dla Ciebie” ma w pierwszej kolejności zabezpieczyć miejsca noclegowe osobom bezdomnym, następnie umożliwić



im w ramach prowadzonej reintegracji społecznej powrót do pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym.

Opracowanie informatorów o działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie oraz innych placówek pomocnych w sytuacji kryzysowej.

#### **Cel strategiczny IV.**

##### **Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie.**

Uzależnienie jest obecnie problemem społecznym, medycznym, kulturowym, prawnym. Ciągłe wzrasta liczba uzależnionych i eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi (alkohol, narkotyki). Obniża się wiek inicjacji. Problem uzależnień jest ściśle powiązany z takimi problemami społecznymi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność i przemoc w rodzinie. Czynniki te wpływają na dezorganizację rodzin i grup społecznych oraz prowadzą do patologii społecznych. Ważne jest podejmowanie działań przyczyniających się do wzrostu świadomości społecznej na temat konsekwencji uzależnień oraz pomoc osobom uzależnionym w uwolnieniu się od nałogu. Wymaga to skoordynowania działań ukierunkowanych na zwiększenie świadomości społeczeństwa, dostępności do leczenia i wsparcia, a także na utrzymywanie osób uzależnionych w abstynencji. Realizacja ustawowo nałożonych na gminę zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotyków oraz przemocy w rodzinie prowadzona jest przez uchwalany corocznie Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz program przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

## Cel operacyjny 1.

### Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

#### 1) Dane Ośrodka.

W Ośrodku w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, który został powołany Uchwałą Nr V/38/11 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 27.01.2011 r. działa koalicja na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie działa

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Spraw Przemocy w Rodzinie wchodzi przedstawiciele Urzędu Miasta Zduńska Wola, Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego, Samodzielnego Publicznego Zespołu Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej oraz przedstawiciele oświaty i klubów abstynenckich.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałania zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielanie pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- prowadzenie szerokiej akcji medialnej dotyczącej uprawnień pokrzywdzonych jak i podejmowanych w tym zakresie działań
- stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych i ogłoszeń w prasie lokalnej.

W 2015 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 249 spotkań w ramach Grup Roboczych. Procedurą Niebieskie Karty objęto 109 rodzin

- |                         |     |
|-------------------------|-----|
| • Liczba ofiar przemocy | 275 |
| • w tym: kobiet         | 100 |
| • mężczyzn              | 6   |
| • dzieci                | 169 |



- Liczba sprawców przemocy 109
- w tym: mężczyzn 103
- kobiet 6
- dzieci 0

Udział 3 osób w szkoleniu pn. "Najczęściej popełniane błędy w dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego oraz praca z trudnym klientem pomocy społecznej", rozszerzającym wiedzę i umiejętności z zakresu profesjonalnej pracy z klientem doświadczającym przemocy.

Włączenie się w trwającą od dnia 26 listopada do dnia 10 grudnia 2015 roku ogólnopolską kampanię „16 Dni Przeciwko Przemocy”, mającą na celu wzmocnienie instytucji przeciwdziałających przemocy wobec kobiet oraz uświadamianie, iż nie muszą być one skazane na maltretowanie i bezbronność.

## 2) Dane z Urzędu Miasta.

W 2015 r. w ramach zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych (nie finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia) realizowano między innymi następujące zadania:

w Poradni Leczenia Uzależnień przy Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym realizowane były sesje: maratonowe, warsztatowe, rodzinne oraz grupy wsparcia dla osób uzależnionych i konsultacje terapeutyczne, w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej przy ul. Szadkowskiej 2 udzielana była pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna oraz profilaktyczna dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem poprzez między innymi: konsultacje, prowadzenie terapii indywidualnej oraz pracę z rodziną.

Zadanie 4:

W 2015 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli w ramach swoich działań podjęła następujące czynności:

- zmotywowano 32 osoby do podjęcia leczenia,
- wystawiono 48 skierowań na badania przez biegłych sądowych, psychiatrę i psychologa, w celu sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowano 33 wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia.

## Cel operacyjny 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomoc psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Działalność Punktu ds. Przemocy w Rodzinie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w formie:

- udzielania specjalistycznego poradnictwa,
- podejmowania interwencji w środowisku,
- realizacji programów dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- koordynowania działań zespołów interdyscyplinarnych,
- systematycznego diagnozowania zjawisk przemocy w rodzinie,
- prowadzenia bazy danych ofiar przemocy w rodzinie

Zakres pomocy psychologicznej obejmuje indywidualny kontakt z psychologiem mającym na celu:

- wsparcie w działaniu,
- edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy),
- terapię
- pomoc psychologiczną w zakresie problemów związanych z przemocą w rodzinie i innymi problemami rodzinnymi,
- popularyzowanie w środowisku i w mediach tematyki związanej z zapobieganiem i skutkami przemocy domowej,
- współpracę z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania przemocy domowej.

W 2015 roku zrealizowano w zakresie pomocy psychologicznej łącznie 420 przyjęć indywidualnych, w tym między innymi:

- udzielanie pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy – 65
- pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych - 66
- współpraca z przedstawicielami instytucji działającymi na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie m.in. pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami, dzielnicowymi – 62
- inicjowanie i prowadzenie oddziaływań terapeutycznych - 64



W zakresie **pomocy psychoterapeutycznej** zrealizowano 174 przyjęć indywidualnych.

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- udzielanie porad indywidualnych – 86
- zdiagnozowanie problemu – 90
- inicjowanie i prowadzenie działań terapeutycznych – 16
- udzielanie pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy – 52

Zakres **pomocy terapeutycznej** obejmował pomoc, poradnictwo i konsultacje w zakresie rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu:

- 1) diagnozowanie problemu,
- 2) edukacja na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych oraz ich rodzin,
- 3) motywowanie do zmiany zachowań i stylu życia,
- 4) ćwiczenie zachowań abstynenckich,
- 5) udzielanie wsparcia.

Liczba osób przyjętych w ramach wsparcia terapeutycznego ogółem: 408

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- udzielanie porad indywidualnych, prowadzenie terapii grupowej, inicjowanie grup samopomocowych, grup wsparcia, warsztatów dla dzieci i młodzieży i ich rodzin – 254
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych, negocjacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, w tym podejmowanie interwencji w środowisku – 24
- prowadzenie rodzinnej integracji, terapii małżeńskiej – 70
- udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych – 60
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym – 3
- „Jak przeciwdziałać przemocy w szkole” – prelekcja w Świetlicy środowiskowej- 25 osób.

**Porady prawne** dotyczyły w większości takich spraw jak:

- możliwość prawnego rozwiązania problemu związanego z przemocą w rodzinie,
- możliwość uzyskania alimentów lub innych świadczeń pomocowych,
- pomocy w formułowaniu pism urzędowych do sądu lub policji, dotyczące m. in. pozwu o rozwód lub separację, uzyskania rozdzielności majątkowej czy występowania o eksmisję.

Zrealizowano 222 przyjęć indywidualnych.

- udzielanie pomocy prawnej osobom doświadczającym przemocy, uzyskanie rozwodu, separacji prawnej, alimentów – 216

Zakres **pomocy socjalnej** obejmował:

- zabezpieczenie miejsca noclegowego (w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się ofiara).
- indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy,
- udzielania wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych bytowych,
- rozmowy motywujące do leczenia z osobami uzależnionymi,
- praca w Zespołach Interdyscyplinarnych, Zespole Interwencji Kryzysowej.

Liczba osób przyjętych ogółem: 453

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- udzielanie pomocy socjalnej dla ofiar przemocy, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania wsparcia – 220
- konsultacje z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami oraz innymi osobami w sprawach klientów – 124

**Informacja za 2015 rok w zakresie udzielania pomocy rodzinom w których występują problemy alkoholowe** szczegółowa opisana jest w sprawozdaniu z realizacji zadań w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych za 2015 r.

### **Cel operacyjny 3.**

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.**

#### **1) Dane z Urzędu Miasta.**

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii. Powyższe działania w całości realizowane były w 2015 r. w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 – 2016 dla Miasta Zduńska Wola. Szczegółowe sprawozdania z w/w



Programów za 2015 r. przedstawione będą Radzie Miasta.

W ramach prowadzonych działań realizowane były wszystkie zadania umieszczone w celach operacyjnych Strategii, w tym w szczególności:

- zorganizowano pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami w ramach amatorskich rozgrywek w piłkę nożną i siatkową pn. „Liga Prezydencka” (edycja wiosenna marzec-kwiecień, edycja jesienna listopad – grudzień) oraz pierwszą edycję Małej Ligi Prezydenckiej w piłkę nożną. W zajęciach uczestniczyło około 330 osób;
- pozalekcyjne zajęcia sportowe w różnych dyscyplinach sportowych w Szkole Podstawowej Nr 11 w okresie wrzesień – grudzień, w których uczestniczyło ogółem 1300 uczniów;
- zorganizowano 36 zajęć warsztatowych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, w których uczestniczyło ponad 1200 dzieci;
- zorganizowano 16 spektakli profilaktycznych dla dzieci w przedszkolach oraz uczniów szkół podstawowych;
- zorganizowano 1 imprezę plenerową p.n. „Postaw na rodzinę”, w której udział wzięli mieszkańcy naszego miasta;
- zorganizowano wypoczynek letni poza terenem miasta dla 90 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjalnych;
- zorganizowano półkolonie w mieście w Zespole Szkół Nr 1 i w Szkole Podstawowej Nr 13 z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta. W półkoloniach uczestniczyło ogółem 90 uczestników;
- zorganizowano ferie zimowe dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej Nr 13, Publicznym Gimnazjum Nr 3 i Zespole Szkół Nr 1 oraz w świetlicy Wspólnoty Lokalnej Osiedla Nowe Miasto, w których uczestniczyło ogółem ponad 220 dzieci;
- zrealizowano 7 warsztatów multimedialnych pn. „Dopalacze kradną życie” adresowanych do około 800 uczniów szkół gimnazjalnych;
- zorganizowano 4 spotkania oparte na programie autorskim pt. „I ty możesz zmienić swoje życie. STOP narkomanii – alkoholizmowi – przemocy” w dwóch szkołach podstawowych, w których uczestniczyło ogółem około 110 uczniów;
- przeprowadzono zajęcia psychologiczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych ;

- zorganizowano 3 koncerty muzyczne z zakresu zwalczania narkomanii pn. „Nie zmarnuj swojego życia” dla uczniów szkół gimnazjalnych. Uczestniczyło w nich około 170 uczniów;
- przeprowadzono 44 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze Strażą Miejską, Policją i członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- sfinansowano pozalekcyjne zajęcia sportowe w szkołach podstawowych wraz z programem działań profilaktycznych pn.: „Akademia siatkówki - 5”. Realizatorem projektu było Publiczne Gimnazjum Nr 5 w Zduńskiej Woli w ramach S.O.S. – „Programu upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej” realizowanego we współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki. W programie zajęć prowadzone były szkolenia dla nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień, podejmowano działania profilaktyczne, prowadzono pogadanki dotyczące higienicznego trybu życia, spotkania z pedagogiem, współpracowano z rodzicami. Zajęcia realizowane były w okresie od lutego do czerwca oraz w grudniu 2015 r., uczestniczyło w nich 95 uczniów klas IV-VI szkół podstawowych;
- zakupiono 100 karnetów 14-dniowych uprawniających do korzystania z basenu MOSIR „RELAX” w Zduńskiej Woli w okresie lipiec - sierpień w ramach akcji „Lato w mieście”. Projektem objęto 100 dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zduńska Wola, wskazanych przez MOPSCOS, pochodzących z rodzin ubogich, zagrożonych uzależnieniem i nieudolnych wychowawczo;
- zorganizowano spotkanie autorskie z Agnieszką Kot – współautorką książki pt. „Senek” – połączone z warsztatami dla dzieci z zakresu radzenia sobie z trudnymi emocjami. Podczas warsztatów omówiono emocje i uczucia, formy i sposoby ich wyrażania – konstruktywne i destrukcyjne, metody radzenia z emocjami przez dziecko, właściwe postępowanie wobec dzieci, przeprowadzono ćwiczenia problemowe;
- przeprowadzono szkolenie dla pedagogów szkolnych szkół podstawowych i gimnazjalnych pt. „Praca z zaburzeniami nastroju i samookaleczeniami”;
- zorganizowano III Turniej Badmintona adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych w ramach działań profilaktyczno – edukacyjno – sportowych w Publicznym Gimnazjum Nr 3 do rozgrywek przystąpiło 25 osób;



i potrzebującym udzielali prokurator oraz starszy specjalista pracy socjalnej MOPSCOS w Zduńskiej Woli w dniach 23-28 lutego 2015r.

Prowadzone były kampanie informacyjno-edukacyjna w zakresie przeciwdziałania przemocy m.in.: we wszystkich szkołach na terenie miasta,, placówkach służby zdrowia, instytucjach publicznych poprzez opracowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek łącznie 3000 sztuk w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz informacjach o działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie.

Na stronie internetowej Ośrodka znajduje się aktualna informacja dotycząca Punktu ds. Przemocy w Rodzinie zawierająca informacje o działaniach realizowanych w Punkcie, dyżury specjalistów a także uprawnieniach przysługujących osobom pokrzywdzonym oraz apel do mieszkańców o zgłaszanie faktów przemocy w środowisku.

Wspólny udział pracowników Prokuratury w Zduńskiej Woli i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli w akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” zorganizowanej w dniach 23-28.lutego 2016r.,

Wspólne przedsięwzięcia z Komendą Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli w zakresie edukacji osób starszych w Klubie Seniora oraz dzieci w Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji Ratusz.

#### **Cel operacyjny 4.**

**Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**

##### **1) Dane z Urzędu Miasta.**

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W ramach zadań realizowanych w obszarze wspomaganie innych instytucji, organizacji i osób fizycznych realizujących zadanie w obszarze problemów uzależnień należy wymienić w szczególności:

- udzielenie dotacji dla trzech świetlic środowiskowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe i instytucję kościelną;
- udzielenie dotacji dwóm Stowarzyszeniom Abstynenckim.

DYREKTOR  
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ  
CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ  
Elżbieta Śpikowska